ARREST VAN HET HOF (EERSTE KAMER)
VAN 5 APRIL 1973 [1]

Marie Noé-Dannwerth
tegen Europees Parlement

Zaak 51-72

Samenvatting

1. *Ambtenaren — Sociale zekerheid — Verzekering — Aangeslotenen — Voorwaarden — Bijdragen — Voldoening daarvan door de betrokkene — Verplichtingen van de administratie*
   (Statuut van de ambtenaren der EG, art. 72)

2. *Ambtenaren — Sociale zekerheid — Verzekering — Ziekte — Onregelmatige absenties — Ziektekosten — Recht op uitkering*
   (Statuut van de ambtenaren der EG, art. 72)

3. *Ambtenaren — Sociale zekerheid — Bijzonder moeilijke omstandigheden — Schenking, lening of voorschot — Toekenning — Facultatief karakter*
   (Statuut van de ambtenaren der EG, art. 76)

1. Bij gebreke van andersluidende statutaire bepalingen blijft de ambtenaar bij het door de Gemeenschap ingevoerde stelsel van ziekteverzekering onverminderd aangesloten, zolang hij de hoedanigheid van ambtenaar behoudt. Bedoeld stelsel berust weliswaar op bijdragen, doch de voldoening der bijdragen vormt daarom nog geen onontbeerlijke voorwaarde voor het aangesloten zijn, daar de administratie, ingeval de ambtenaar zijn aanspraak op bezoldiging verliest, hetzij hem in de gelegenheid kan stellen de storting der bijdragen voort te zetten, hetzij zelf deze bijdragen voldoen, waarna zij die in rechte kan terugvorderen.

2. Het feit, dat de ziekte waaraan de ambtenaar lijdt zijn afwezigheid van de dienst niet rechtvaardigt, brengt niet noodzakelijkerwijs mede, dat ook alle kosten welke hij in verband met die ziekte moest maken ongerechtvaardigd zijn en geen enkel recht op verstrekking geven.

3. Artikel 76 legt de Gemeenschapsautoriteiten geen enkele welbepaalde verplichting op, doch wil hun slechts de mogelijkheid verschaffen aan in moeilijkheden verkerende ambtenaren of gewezen ambtenaren bijstand te verlenen.

In de zaak 51-72

Mevrouw Marie Noé-Dannwerth, ambtenares bij het Europees Parlement, te Luxemburg, vertegenwoordigd door V. Biel, advocaat bij de Cour Supé-

1 — Procestaal: Frans.

rieure de Justice te Luxemburg, te wiens kantore zij aan de Rue des Glacis nr. 71 te Luxemburg domicilie heeft gekozen,

verzoekster,

tegen

EUROPEES PARLEMENT, vertegenwoordigd door zijn secretaris-generaal H. R. Nord, als gemachtigde, bijgestaan door A. Bonn, advocaat te Luxemburg, te wiens kantore aan de Côte d'Eich nr. 22 te Luxemburg genoemde instelling domicilie heeft gekozen,

verweerder,

betreffende

— een beroep tot nietigverklaring van de weigering van het Europees Parlement aan verzoekster haar bezoldiging over de periode 15 juni tot 12 december 1970 uit te betalen,

— de vordering dat haar de over die zelfde periode door haar gemaakte ziektekosten zullen worden vergoed,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Eerste Kamer),

samengesteld als volgt:

R. Monaco (rapporteur), Kamerpresident, A. M. Donner en J. Mertens de Wilmars, Rechters,

Advocaat-Generaal: H. Mayras
Griffier: A. Van Houtte

het volgende

ARREST

Ten aanzien van de feiten

I — De feiten en het procesverloop

Overwegende dat de aan het geding ten grondslag liggende feiten en het procesverloop als volgt kunnen worden samengevat:

1. Mevrouw Marie Noé-Dannwerth trad op 12 februari 1963 bij het Europees Parlement als secretaresse-stenotypiste in dienst en werd in deze functie op 1 juni 1963 in de rang C3 in vaste dienst aangesteld. Op 17 november 1966 werd zij bevorderd naar de rang C2.

In augustus 1969 besloot het Europees Parlement gezien de veelvuldige absenties van verzoekster wegens ziekte, de invaliditeitscommissie bijeen te roepen ten einde de gezondheidstoestand van mevrouw Noé-Dannwerth te onderzoeken alsmede de vraag in hoeverre zij tot het verrichten van haar werkzaamheden in staat was. In haar rapport van 29 december 1969 stelde de invaliditeitscommissie vast dat mevrouw Noé-Dannwerth niet door een duurzame en algehele invaliditeit getroffen was welke haar de uitoefening van haar functie van secretaresse-stenotypiste zou beletten.

Gelet op dit rapport, nodigde het Parlement verzoekster bij brief van 26 januari 1970 uit haar werkzaamheden te hervatten. Verzoekster betwistte evenwel het oordeel van de invaliditeitscommissie en verzocht een nieuw onderzoek in een Duitse universiteitskliniek te mogen ondergaan. Bij brief van 30 januari 1970 wees het Parlement dit verzoek af en liet het aan betrokkene nog een termijn tot 2 februari 1970 om de uitoefening van haar functie te hervatten, zulks op straffe van de in artikel 60 van het personeelsstatuut voorziene sancties.

Bij schrijven van 2 februari 1970 zond mevrouw Noé-Dannwerth aan het bestuur een attest van dr. Marx-Molitor, waarin werd verklaard dat „zij haar werkzaamheden nog niet kan hervatten". Het Parlement antwoordde hierop op 16 februari 1970 onder meer dat het geen attest waarin dezelfde ziekte werd genoemd aanvaardde en ook niet meer zou aanvaarden en dat verzoekster met ingang van 26 februari haar recht op bezoldiging zou verliezen.

Verzoekster volhardde in de bewering dat haar gezondheidstoestand was aangetast en zond, toen zij niet overeenkomstig de door het tot aanstelling bevoegde gezag conform het advies van de vertrouwensarts gegeven aanwijzingen haar werkzaamheden had hervat, aan de Administratie een op 16 juni 1970 te Madrid afgegeven medisch attest. Na haar afwezigheid te hebben vastgestelt, berichtte de directeur-generaal Administratie aan verzoekster bij brief van 18 juni 1970:

„Met ingang van maandag 15 juni 1970 zal gedurende Uw afwezigheid Uw bezoldiging niet worden uitgekeerd."

Op grond van een nieuw medisch onderzoek door de vertrouwensarts der instelling werd verzoekster voor 30 % invalide verklaard en tot het verrichten van lichte kantoorwerkzaamheden in staat geacht.

Mevrouw Noé-Dannwerth betwistte de juistheid van dit oordeel en legde op 3 februari 1971 twee attesten over getekend respectievelijk door dr. Schumacher te Keulen en dr. Renate Collier te Morsum/Sylt. In het attest van laatstgenoemde arts van 12 december 1970 werd verzoekster voor onbepaalde tijd totaal arbeidsongeschikt verklaard.

Gezien deze gegevens besloot de Administratie de invaliditeitscommissie opnieuw bijeen te roepen ten einde nu definitief over verzoeksters geval licht te verschaffen. In haar rapport van 6 september 1971 concludeerde deze nieuwe commissie:

„Op grond van het klinisch onderzoek en gezien de stukken van het dossier in de zaak van mevrouw Noé-Dannwerth is de commissie eenstemmig van oordeel dat mevrouw Noé-Dannwerth algeheel en duurzaam invalide is."

Op basis van dit rapport besloot de secretaris-generaal van het Parlement op 17 september 1971 tot beëindiging van de dienst van mevrouw Noé-Dannwerth onder toekenning van een invaliditeitspensioen met ingang van 1 oktober 1971. In de kennisgeving van dit besluit bij brief van 11 oktober 1971 deelde de Administratie verzoekster onder meer mede dat zij over de periode 6-30 september 1971 haar bezoldiging zou ontvangen. Bij brief van 22 oktober 1971 berichtte de Administratie haar voorts, dat haar positie als regelmatig werd aangemerkt met ingang van 12 december 1970, de dag waarop zij in een door het bestuur niet betwist attest arbeidsongeschikt werd verklaard.

2. Bij schrijven van 7 december 1971 antwoordde verzoekster de directeur-generaal dat zij zich met de wijze waarop haar pensionering geregeld werd niet kon verenigen en vorderde zij onder meer:

— betaling van haar salaris over de periode 16 juni tot 11 december 1970,

— vergoeding der ziektekosten.

De directeur-generaal wees deze eis bij brief van 7 januari 1972 af, waarop verzoeksters raadsman hem een schrijven zond, gedateerd 23 maart 1972, waarin hij, na er akte van genoemen te hebben dat

„U de op 7 december 1971 door mevrouw Noé-Dannwerth geschreven brief niet beschouwt als een eis in de zin van artikel 90 van het Statuut . . .",

als volgt concludeert:

„Ik zal U niet thans reeds verzoeken dit schrijven als een administratief beroep aan te merken, maar, voor zover U aan het daarin gevorderde geen gevolg kunt geven, verzoek ik U mij te willen berichten of U het onderhavige schrijven als een eis in de zin van artikel 90 van het Statuut beschouwt. Indien U van een andere mening mocht zijn, zal ik uiteraard de beide in dit schrijven uiteengezette punten aan het Hof ter beslissing moeten voorleggen: betaling van het ten onrechte ingehouden salaris en vergoeding van alle ziektekosten."

De directeur-generaal antwoordde hierop bij brief van 19 mei 1972 als volgt:

„. . . ik heb in Uw brief geen nieuw gegeven gevonden op grond waarvan ik op mijn schrijven van 7 januari 1972 — inhoudelijk identiek met mijn brief van 22 oktober 1971 — zou kunnen terugkomen. Ik moge U dan ook naar deze beide brieven verwijzen.

Ik meen er voorts Uw aandacht op te moeten vestigen dat het besluit hetwelk U gewijzigd wilt zien, van 18 juni 1970 dateert."

Op 17 juli 1972 heeft mevrouw Noé-Dannwerth het onderhavige beroep ingesteld.

3. Op rapport van de Rechter-Rapporteur en gehoord de Advocaat-Generaal, besloot het Hof (Eerste Kamer) zonder voorafgaande instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.

Partijen werden ter terechtzitting van 21 februari 1972 gehoord.

De Advocaat-Generaal nam zijn conclusie ter terechtzitting van 14 maart 1972.

II — Conclusies van partijen

Overwegende dat *verzoekster* concludeert dat het den Hove behage:

„Te verstaan dat het onderhavige beroep overeenkomstig de vormvoorschriften en tijdig is ingesteld en het mitsdien ontvankelijk te verklaren,

het beroep gegrond te verklaren en mitsdien

te verstaan dat de op 18 juni 1970 aan verzoekster gerichte mededeling geen besluit is in de zin van het Statuut van de Europese ambtenaren,

dat door deze mededeling derhalve aan verzoekster niet haar ambtenaren-salaris kon worden onthouden,

te verstaan dat verzoekster recht heeft op vergoeding van ziektekosten, zelfs al zou het besluit tot inhouding van het salaris geldig en rechtmatig worden geoordeeld,

voorts te verstaan dat de Administratie van het Europees Parlement heeft gehandeld in strijd met haar verplichting hulp en bijstand te verlenen aan een ambtenaar die zich in de omstandigheden bevindt, waarin artikel 76 van het Statuut van toepassing is,

het Europees Parlement te verwijzen in alle kosten van het geding,

subsidiair een medisch onderzoek te doen plaatsvinden teneinde op basis van de medische verklaringen, of op enigerlei andere wijze, vast te stellen of mevrouw Noé-Dannwerth op 15 juni 1970 ziek was en zo ja, of zij de behandeling die zij toen te Madrid onderging onmiddellijk kon onderbreken";

dat *verweerder* concludeert dat het den Hove behage:

„Het beroep in al zijn onderdelen niet-ontvankelijk te verklaren;

subsidiair, het ongegrond te oordelen;

het te verwerpen;

meer in het bijzonder, verzoeksters subsidiaire aanbod bewijs te leveren door middel van een medisch onderzoek, als zijnde overbodig en irrelevant af te wijzen;

over de proceskosten uitspraak te doen overeenkomstig de terzake toepasselijke bepalingen".

III — Middelen en argumenten van partijen

Overwegende dat de middelen en argumenten van partijen als volgt kunnen worden samengevat:

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

Verzoekster stelt allereerst dat het aan het beroep ten grondslag liggende voor haar nadelige besluit niet de brief van 18 juni 1970 is. Deze brief vormt immers geen „besluit" in de zin van het Statuut. In de eerste plaats beantwoordt deze brief niet aan de eisen van artikel 25, eerste lid, van het Statuut, nu daarin de gronden die het verlies van de aanspraak op salaris rechtvaardigen niet worden aangegeven. In de tweede plaats is die brief afkomstig van een gezagsinstantie — de directeur-generaal Administratie — te wiens behoeve het inwendig reglement van het Parlement van 12 december 1962 slechts een *administratieve* delegatie voorziet van competenties welke het tot aanstelling bevoegde gezag uitoefent, terwijl toch de inhouding van het salaris een maatregel vormt welke uit hoofde van haar draagwijdte en ernstig karakter een eenvoudige administratieve handeling te boven gaat. En tenslotte: van het beweerdelijk besluit werd aan betrokkene slechts bij een gewone, niet-aangetekende brief zonder ontvangstbewijs mededeling gedaan.

Verweerder betoogt daarentegen dat, daar het voor verzoekster nadelige besluit juist dat was hetwelk in de brief van 18 juni 1970 werd neergelegd, het beroep wegens termijnoverschrijding niet-ontvankelijk is.

Dit besluit werd behoorlijk met redenen omkleed, nu daarin melding werd gemaakt van alle feiten, hetzij vroegere, hetzij van recente aard, op grond waarvan verzoekster haar recht op salaris verloor. Voorts was de gezagsinstantie waarvan het uitging — de directeur-generaal Administratie — tot het nemen daarvan volledig bevoegd. Verzoeksters tegenwerping op dit punt vindt haar weerlegging in de aard zelf der mededeling. Artikel 60 van het Statuut waarop dit schriftelijke besluit berust, verlangt geen besluit van het tot aanstelling bevoegde gezag doch slechts de vaststelling van een ongeoorloofde afwezigheid. In casu vond deze vaststelling plaats in de brief van 18 juni 1970 waarbij zij ook ter kennis van verzoekster werd gebracht. Wat de omstandigheid betreft dat zodanig besluit bij een gewone, niet aangetekende brief met ontvangstbewijs werd medegedeeld, wordt opgemerkt dat het Statuut voor de vaststelling dat de feitelijke voorwaarden voor toepassing van artikel 60 aanwezig zijn, geen speciale formaliteiten voorziet.

Bovendien, al aangenomen dat voor wat het verlies van de aanspraak op vergoeding der ziektekosten betreft, het nadelige besluit in de brief van 9 januari 1972 was neergelegd, zou het beroep evenzeer niet-ontvankelijk zijn, daar de brief van verzoeksters raadsman van 23 maart 1972 het verstrijken der beroepstermijnen niet kon stuiten.

Wat tenslotte de met de toepassing van artikel 76 verband houdende vordering betreft, is het beroep evenmin ontvankelijk en wel wegens de eigen aard van deze bepaling welke het bestuursgezag geen enkele verplichting oplegt en haar bevoegdheid tot het verstrekken van de

daarin bedoelde hulp in geen enkel opzicht bindt.

Verzoekster merkt op dat, indien de brief van 18 juni 1970 een besluit had ingehouden, dit niet op 15 juni 1970 van kracht geweest kon zijn, doch hoogstens op de dag waarop de geadresseerde die brief ontving. Nadat de beroepstermijnen eenmaal verstreken waren, zou dit beweerdelijke besluit rechtens onaantastbaar geworden zijn: het zou het Parlement gebonden hebben in dier voege dat het niet meer tot een uitkering ex post van het sinds 12 december 1970 verschenen salaris kon besluiten. Neemt men, anderzijds, aan dat artikel 60 van het Statuut inderdaad — gelijk verweerder schijnt te betogen — een „self-executing" bepaling is waardoor de brief van de directeur-generaal tot een zuiver feitelijke „vaststelling" wordt teruggebracht, dan kan men niet tevens stellen dat deze brief een besluit vormde.

Het feit dat het Statuut geen bepaalde vormvoorschriften geeft voor de in artikel 60 bedoelde „vaststelling", doet slechts zien welke gevaren en nadelen voor de ambtenaren aan zulke vaststellingen verbonden zijn waarvoor overigens het beginsel dient te gelden „contra non valentem agere non currit prescriptio".

Verzoekster besluit met de opmerking dat haar aktie ex artikel 76 van het Statuut rechtvaardiging vindt zowel in het beginsel van de gebonden bevoegdheid als in dat van de verplichte bijstand aan de ambtenaren, zodat het beroep op dit punt niet alleen gegrond, doch ook ontvankelijk is.

Verweerder merkt hiertegen op dat, ware de redenering van verzoekster juist, niet meer valt in te zien tegen welk besluit het beroep gericht zou kunnen zijn.

Ook heeft hij artikel 60 niet als een „self-executing" bepaling willen kwalificeren. Veeleer heeft hij de aandacht gevestigd op het feit dat de Administratie zich in het kader van deze bepaling heeft te bepalen tot de vaststelling van de ongeoorloofde afwezigheid van de ambtenaar, waarbij de toepassing van de wettelijke sanctie verder uitsluitend op het Statuut berust.

Het geschil ten principale

a) Het verlies van het recht op bezoldiging

Verzoekster betoogt dat de brief van 18 juni 1970, indien die als een besluit moest worden beschouwd — een zuivere hypothese —, ten enen male onregelmatig zou zijn, daar dit stuk voor zover de litigieuze absenties daarin als niet gerechtvaardigd worden aangemerkt op een onjuiste grond berust. Immers met het op 15 juni 1970 te Madrid afgegeven attest wordt bewezen, dat de afwezigheid van mevrouw Noé-Dannwerth uitsluitend aan haar precaire gezondheidstoestand was te wijten.

Bovendien houdt die brief van 18 juni 1970 voor zover daarbij de uitkering van de bezoldiging werd gestaakt een onjuiste toepassing van artikel 60 van het Statuut in, want in deze bepaling wordt wel gezegd dat de ambtenaar slechts afwezig mag zijn indien hij daartoe tevoren werd gemachtigd, maar het eerste lid geeft hierop een formele en uitdrukkelijke uitzondering wanneer het „ziekte of een ongeval" betreft en opent in het tweede lid niet de mogelijkheid de zieke ambtenaar met verlies van zijn bezoldiging te straffen.

Verweerder antwoordt dat de absenties van mevrouw Noé-Dannwerth onregelmatig waren. Het uit Madrid toegezonden medisch attest was in het onderhavige geval zonder betekenis. Mevrouw Noé-Dannwerth, die geen verlof had verkregen haar post te verlaten en nog minder om Luxemburg met bestemming Madrid te verlaten, kan haar afwezigheid niet „a posteriori" rechtvaardigen met een attest afgegeven door een arts van haar tijdelijke verblijfplaats. Uit alle aan het besluit van 18 juni 1970 voorafgaande gebeurtenissen blijkt, dat de Administratie nauwkeurig de statutaire be-

palingen in acht heeft genomen welke ter bescherming van de rechten der ambtenaren dienen, terwijl verzoekster zich in geen enkel opzicht aan de regels van het Statuut, en met name die van artikel 59, heeft gehouden.

Verzoekster vult de feitelijke uiteenzetting in het verweerschrift aan die naar haar mening lacunes vertoont en op sommige punten misleidend is en wijst erop dat de invaliditeitscommissie in haar bijeenkomst in 1971 tot haar advies gekomen is, niet alleen „op grond van het klinisch onderzoek", doch eveneens „gezien de stukken van het dossier in de zaak van mevrouw Noé-Dannwerth". Men had de leden der commissie dan ook de vraag voor moeten leggen vanaf *welk tijdstip* de door haar aangenomen invaliditeit aanwezig was, want het is duidelijk dat deze totale invaliditeit niet eerst op 6 september 1971 — de dag waarop de commissie haar advies uitbracht — ingetreden kon zijn. Integendeel, verzoeksters gezondheidstoestand had zich sinds juni 1970 niet aanzienlijk kunnen wijzigen daar toch nadien van nieuwe gegevens niet gebleken is. Verweerder verwart voorts klaarblijkelijk twee verschillende begrippen: „invaliditeit" enerzijds en „ziekte" anderzijds. Immers in haar brief van 22 oktober 1971 verklaarde de Administratie zich bereid aan verzoekster de tussen de dag waarop zij als invalide werd aangemerkt (1 oktober 1971) en de dagtekening van het op 12 december 1970 door Dr. Renate Collier afgegeven attest verschenen salarisgedeelten uit te keren, terwijl het Parlement tot de nabetaling der salarisbedragen slechts mocht overgaan op grond van een ziekte-attest. Immers, aangenomen dat de invaliditeit van mevrouw Noé-Dannwerth terugging tot 12 december 1970, had het Parlement, strikt logisch geredeneerd, vanaf die datum alleen een invaliditeitspensioen moeten uitkeren.

Volgens *verweerder* daarentegen heeft juist verzoekster ziekte en invaliditeit met elkander verward daar zij jarenlang beweerde dat zij wegens haar ziektetoestand arbeidsongeschikt was. De ziekte van verzoekster werd door de invaliditeitscommissie reeds in haar bijeenkomst van 1969 vastgesteld, waarbij zij in elk geval niet algeheel arbeidsongeschikt werd bevonden. Onder deze omstandigheden valt niet in te zien hoe het Parlement bij gebreke van een door de commissie conform uitgebracht advies tot deze invaliditeit had kunnen besluiten. Bovendien moet worden onderscheiden tussen een acute en een tijdelijke ziekte, waardoor de ambtenaar voorlopig arbeidsongeschikt wordt, en een chronische ziekte die tot een permanente ongeschiktheid leidt. Deze laatste ziekte kon slechts worden aangenomen overeenkomstig de statutaire regels, met name die van artikel 78.
Voorts dient er nog op te worden gewezen dat de beweerdelijke vertraging waarmede het Parlement de invaliditeit van verzoekster zou hebben vastgesteld, voor haar een economisch voordeel zou hebben opgeleverd, zodat het onbegrijpelijk voorkomt welk belang zij thans zou kunnen hebben dit punt op te werpen.

b) De vergoeding van alle ziektekosten

Verzoekster meent dat de weigering van de Administratie haar alle ziektekosten te vergoeden zowel naar billijkheid als rechtens onaanvaardbaar is.

De Administratie heeft immers nooit gereageerd op haar verzoeken om ziekteverlof; deze inertie is des te verwerpelijker daar de Administratie zeer wel wist dat mevrouw Noé-Dannwerth reeds zes maanden onbetaald ziekteverlof had genomen. Gezien de zeer bescheiden financiële middelen van betrokkene had het verlies van haar bezoldiging niet bovendien nog tot het verlies van haar aanspraak op vergoeding der werkelijk gemaakte ziektekosten mogen leiden.

Deze weigering was tevens in strijd met het Statuut, want artikel 60 voorziet als sanctie alleen het verlies van het recht op salaris, terwijl artikel 72 de dekking der ziektekosten buiten ieder verband met de salarisbetaling regelt. Ook mag op dit

punt niet worden vergeten dat verzoekster in de periode gedurende welke haar salaris werd ingehouden nog steeds ambtenaar van de instelling was.

Verweerder antwoordt hierop dat het verlies van de aanspraak op vergoeding der ziektekosten slechts het logische sequeel was van het verlies van het recht op salaris wegens de ongeoorloofde absenties. Het verlies van laatstgenoemd recht bracht immers ipso facto mede dat de bijdragen werden gestaakt. Daar in een contributief stelsel, zoals de ziekteverzekering, uitkeringen zonder bijdragen niet denkbaar zijn, bracht het verlies op het recht van salaris noodzakelijkerwijs mede dat verzoekster tijdelijk niet langer bij dit stelsel aangesloten was. De „Regeling inzake de ziektekostenverzekering van de ambtenaren der Europese Gemeenschappen" noemt niet uitdrukkelijk het geval dat de aansluiting wordt geschorst op gronden die tot toepassing van artikel 60 van het Statuut leiden, maar het geval is analoog met dat van artikel 3 § 1 van genoemde regeling, krachtens welke bepaling de ziekteverzekering en de dekking der ziektekosten geschorst worden voor de ambtenaren die met verlof om redenen van persoonlijke aard afwezig zijn. Het feit dat mevrouw Noé-Dannwerth nog „ambtenares" was in de periode gedurende welke zij geen bezoldiging meer ontving, is dus niet beslissend, daar het verlies van het recht op salaris onvermijdelijk de schorsing van de ziekteverzekering en van de dekking der ziektekosten ten gevolge had.

Verzoekster meent, dat de inhouding van het salaris geen voldoende grond oplevert om de dekking der ziektekosten te doen ophouden. Immers het Statuut bepaalt zonder enig voorbehoud dat „de ambtenaar" tegen zodanige risico's gedekt is. Het vervallen van het recht op die dekking, een sanctie die strikt moet worden geïnterpreteerd, kan evenmin worden gemotiveerd op basis van de bepalingen welke gelden voor de ambtenaar die verlof om redenen van persoonlijke aard heeft genomen. Deze beide gevallen, namelijk van de zieke ambtenaar en van de ambtenaar met verlof om persoonlijke redenen, zijn niet vergelijkbaar, want laatstbedoelde kent het aan zijn nieuwe ambtelijke positie verbonden risico. Wat het argument betreft, ontleend aan het niet langer storten der bijdragen als gevolg van het verlies der bezoldiging, vergeet verweerder de mogelijkheid van de voortgezette vrijwillige verzekering. Ook indien men aanneemt dat verzoekster haar verzekering niet had kunnen voortzetten, zo had zij toch minstens een ziekteverzekering bij een andere verzekeraar kunnen afsluiten, die dan namens haar de vereiste bijdragen had kunnen storten.

Verweerder persisteert bij zijn zienswijze op dit punt.

c) De toepassing van artikel 76 van het Statuut

Verzoekster betoogt, dat verweerder door haar een begunstiging als bedoeld in artikel 76 van het Statuut te onthouden, de grenzen van haar discretionaire bevoegdheid niet in acht heeft genomen en haar plicht het personeel bijstand te verlenen heeft verzaakt.

De moderne rechtspraak erkent niet meer het beginsel dat de discretionaire bevoegdheid van absolute aard is en slechts van een „soeverein goedvinden" afhangt. De instelling kan dan ook bij de toepassing van artikel 76 van het Statuut een bepaalde ambtenaar niet onthouden wat zij aan een ander toekent. Het betreft hier de inachtneming van een fundamenteel beginsel dat elke willekeurige handeling uitsluit en de bevoegdheden van het bestuursgezag bindt.

Dit gezag heeft voorts nog een ander beginsel te eerbiedigen, namelijk dat van de verplichting aan de ambtenaren te verlenen bijstand. Dit beginsel moge niet uitdrukkelijk in specifieke voorschriften zijn neergelegd, zijn gelding staat buiten iedere twijfel. Het vindt bovendien concrete toepassing in artikel 24 van het Statuut.

Verweerder antwoordt, dat indien de bevoegdheid van de Administratie gebon-

den is, dit slechts negatief mag worden opgevat in die zin dat het doen van giften en het verstrekken van voorschotten en leningen niet geoorloofd zou zijn wanneer niet werd vastgesteld dat de begunstigde zich in bijzonder moeilijke omstandigheden bevindt. De Administratie is echter niet gehouden in bepaaldelijk omschreven gevallen hulp te verlenen.

Verzoekster kan in casu niet beweren dat de Administratie zich te haren nadele aan een „détournement de pouvoir" schuldig heeft gemaakt.

En tenslotte: De in artikel 76 aan de administratie geboden mogelijkheid mag niet in verband gebracht worden met de plicht tot het verlenen van bijstand aan de ambtenaren waaraan het Statuut in artikel 24 concrete toepassing geeft.

Ten aanzien van het recht

1 Overwegende dat verzoekster bij een op 17 juli 1972 ter griffie binnengekomen verzoekschrift bij het Hof in beroep is gekomen tegen de weigering van het Europees Parlement haar de tussen 15 juni 1970 en 12 december 1970 verschenen bezoldigingsbedragen uit te keren en haar de in diezelfde periode gemaakte ziektekosten te vergoeden;

2 dat verzoekster met het beroep voorts vordert dat artikel 76 van het Statuut van de ambtenaren te haren behoeve zal worden toegepast;

Ten aanzien van het eerste onderdeel van de eis

3 a) Overwegende dat verweerder betoogt dat dit deel van de eis niet-ontvankelijk is, stellende dat het voor verzoekster nadelige besluit is neergelegd in de brief van de directeur-generaal Administratie van 18 juni 1970 waartegen thans wegens termijnoverschrijding geen beroep meer open staat;

4 Overwegende dat de directeur-generaal Administratie verzoekster bij brief van 18 juni 1970 heeft bericht dat, nu met het aantal als onregelmatig beschouwde absenties haar jaarlijks vakantieverlof was uitgeput, zij overeenkomstig artikel 60 van het Statuut met ingang van 15 juni 1970 geen bezoldiging meer zou ontvangen;

5 dat, toen aan verzoekster vervolgens per 1 oktober 1971 invaliditeitspensioen werd toegekend, de directeur-generaal Administratie haar bij brief van 22 oktober 1971 heeft medegedeeld dat haar absenties vanaf 12 december 1970 als regelmatig werden aangemerkt en zij derhalve haar nadien verschenen bezoldiging zou ontvangen;

6 dat deze brief een nieuw besluit vormt, genomen met het oog op de wijziging in de omstandigheden bedoeld in de brief van 18 juni 1970;

7 dat de directeur-generaal Administratie in laatstgenoemd schrijven op verzoekster artikel 60 van het Statuut heeft toegepast hetwelk voor de ambtenaar de inhouding van zijn bezoldiging voorziet, terwijl hij in zijn besluit van 22 oktober 1971 de datum heeft vastgesteld met ingang waarvan haar absenties regelmatig zouden worden geacht en verzoekster derhalve de aanspraak op haar bezoldiging zou herkrijgen;

8 dat laatstgenoemd besluit, in stede van de bevestiging ener eerdere handeling, een nieuwe handeling opleverde waarbij het besluit van 18 juni 1970 gedeeltelijk werd ingetrokken;

9 dat, toen verzoekster bij brief van 7 december 1971 de algehele intrekking van bedoeld besluit per 15 juni 1970 had verlangd, de directeur-generaal Administratie in zijn schrijven van 7 januari 1972 bij zijn standpunt inzake de gedeeltelijke intrekking heeft volhard;

10 dat hij daarbij echter verklaarde dat hij verzoeksters brief van 7 december 1971 niet als een klacht in de zin van artikel 90 van het Statuut beschouwde;

11 dat verzoekster onder deze omstandigheden en gezien de niet geheel duidelijke aard van bedoeld bericht, daaruit mocht afleiden dat zij alsnog binnen de voorgeschreven termijnen een klacht kon indienen;

12 Overwegende dat verzoekster zich bij brief van 23 maart 1972 tot de directeur-generaal Administratie heeft gewend waarbij zij onder meer uitkering verzocht van de tussen 15 juni 1970 en 12 december 1970 verschenen bezoldiging;

13 dat deze brief, gezien de daarin vervatte vordering, beschouwd moet worden als een klacht in de zin van artikel 90 van het Statuut;

14 dat de brief van 7 januari 1972, die ten grondslag ligt aan het onderhavige geding, weliswaar slechts een bevestiging vormt van het besluit van 22 oktober 1971, maar dat de klacht van 23 maart 1972 geacht moet worden binnen de gerechtelijke beroepstermijn te zijn ingediend en deze termijn bijgevolg heeft geschorst;

15 dat, nu de directeur-generaal Administratie bij schrijven van 19 mei 1972 geweigerd heeft op deze klacht in te gaan, het op 17 juli 1972 tegen deze weigering ingestelde beroep derhalve ontvankelijk is;

16 b) Overwegende dat het Europees Parlement zijn besluit om de sedert 12 december 1970 verschenen bezoldiging uit te keren, heeft genomen op grond van een door Dr. Renate Collier op die datum uitgeschreven en door betrokkene op 3 februari 1971 overgelegd medisch attest;

17 dat in bedoeld attest sprake is van een andere aandoening dan waarvan in de eerdere attesten werd gewaagd;

18 dat de op 6 september 1971 opnieuw bijeengekomen invaliditeitscommissie verzoeksters invaliditeit op grond van diezelfde aandoening heeft vastgesteld;

19 dat het tot aanstelling bevoegde gezag op grond van deze vaststelling gemeend heeft, dat verzoeksters absenties met ingang van de dagtekening van het attest van 12 december 1970 niet langer als onregelmatig konden worden beschouwd;

20 dat verzoekster daarentegen stelt dat haar absenties sedert 15 juni 1970 als regelmatig moeten worden aangemerkt;

21 dat zij zich daartoe in het bijzonder beroept op een in juni 1970 te Madrid afgegeven medisch attest, hetwelk zij bij brief van 15 juni 1970 aan het Parlement heeft doen toekomen;

22 dat in bedoeld attest een andere aandoening wordt vermeld dan die op grond waarvan het tot aanstelling bevoegde gezag verzoeksters algehele invaliditeit heeft aangenomen;

23 dat onder deze omstandigheden bedoeld gezag bij zijn besluit mocht afgaan op de datum van het attest van Dr. Renate Collier;

24 dat het beroep op dit eerste onderdeel ongegrond moet worden verklaard;

Ten aanzien van het tweede onderdeel van de eis

25 a) Overwegende dat verweerder aan de niet-ontvankelijkheid van het eerste onderdeel tevens de niet-ontvankelijkheid van de vordering tot vergoeding

van de tussen 15 juni 1970 en 12 december 1970 gemaakte ziektekosten verbindt;

26 dat hij daartoe stelt dat zijn weigering de in bedoelde periode verschenen bezoldiging uit te keren, onvermijdelijk de weigering de litigieuze ziektekosten te vergoeden meebrengt;

27 dat uit de briefwisseling tussen partijen blijkt dat bij zijn besluit van 7 januari 1972 de directeur-generaal Administratie zich uitdrukkelijk en formeel heeft uitgesproken over de door verzoekster vóór 1 oktober 1972 gemaakte ziektekosten alsmede over de dag van ingang dier vergoeding;

28 dat, toen verzoekster met haar klacht van 23 maart 1972 vergoeding van bedoelde kosten vorderde, de directeur-generaal Administratie bij brief van 19 mei 1972 weigerde op dit verzoek in te gaan;

29 dat uit het bovenoverwogene volgt, dat het beroep, voor zover tegen de in die brief vervatte weigering gericht, tijdig werd ingesteld en mitsdien in dit onderdeel ontvankelijk is;

30 b) Overwegende dat verweerder betoogt dat, waar het door de Gemeenschappen ingevoerde stelsel van ziekteverzekering op bijdragen berust, een ambtenaar niet langer bij dit stelsel aangesloten is, zodra hij zijn aanspraak op bezoldiging verliest en bijgevolg de vereiste bijdragen niet meer voldoet;

31 Overwegende dat men blijkens de uitdrukkelijke bewoordingen van artikel 72 van het Statuut bij voornoemd stelsel is aangesloten uit hoofde van zijn hoedanigheid van ambtenaar in de zin van het Statuut;

32 dat bij gebreke van andersluidende statutaire bepalingen de ambtenaar bij het door de Gemeenschappen ingevoerde stelsel van ziekteverzekering onverminderd blijft aangesloten, zolang hij de hoedanigheid van ambtenaar behoudt;

33 dat bedoeld stelsel weliswaar op bijdragen berust, doch de voldoening der bijdragen daarom nog geen onontbeerlijke voorwaarde vormt voor het aangesloten zijn, daar de Administratie, ingeval de ambtenaar zijn aanspraak op bezoldiging verliest, hetzij hem in de gelegenheid kan stellen de storting der bijdragen voort te zetten, hetzij zelf deze bijdragen rechtstreeks kan voldoen waarna zij die in rechte kan terugvorderen;

34 dat bovendien het feit, dat de ziekte waaraan de ambtenaar lijdt zijn afwezigheid van de dienst niet rechtvaardigt, niet noodzakelijkerwijs medebrengt, dat ook alle kosten welke hij in verband met die ziekte moest maken ongerechtvaardigd zijn geen enkel recht op verstrekkingen geven;

35 dat bijgevolg moet worden geconcludeerd dat, voor zover bedoelde kosten na controle gerechtvaardigd worden bevonden, verzoekster aanspraak kan maken op vergoeding van de door haar tussen 15 juni 1970 en 12 december 1970 gemaakte ziektekosten;

36 dat mitsdien de weigering van het Europees Parlement om deze kosten te vergoeden op de enkele grond dat verzoekster gedurende bedoelde periode haar aanspraak op bezoldiging verloren had, moet worden vernietigd;

Ten aanzien van het derde onderdeel van de eis

37 Overwegende dat verzoekster stelt, dat het Europees Parlement door de weigering artikel 76 van het Statuut op haar toe te passen, haar verplichtingen uit deze bepaling niet is nagekomen;

38 Overwegende dat luidens artikel 76 van het Statuut „aan een ambtenaar, gewezen ambtenaar of aan de rechtverkrijgenden van een overleden ambtenaar, die, inzonderheid ten gevolge van een ernstige of langdurige ziekte of door familieomstandigheden, in zeer benarde omstandigheden verkeren, een schenking, een lening of een voorschot kan worden toegekend";

39 dat het Statuut met deze bepaling de gemeenschapsautoriteiten geen enkele welbepaalde verplichting oplegt, doch hun slechts de mogelijkheid wil verschaffen aan in moeilijkheden verkerende ambtenaren of gewezen ambtenaren bijstand te verlenen;

40 dat overigens de in artikel 76 bedoelde buitengewone hulp in voorkomend geval slechts kan worden toegekend wegens bijzonder moeilijke omstandigheden van de betrokkene;

41 dat de situatie waarin verzoekster tot het tijdstip van toekenning van invaliditeitspensioen mogelijkerwijs verkeerde, eventueel tot bijzonder moeilijke omstandigheden kon leiden in de zin van artikel 76 van het Statuut, doch dat zulks niet wegneemt dat de ingevolge die toekenning te haren aanzien ge-

nomen maatregelen tot een aanmerkelijke wijziging in die situatie hebben geleid;

42 dat tenslotte het aan artikel 24 van het Statuut ontleende argument van verzoekster in casu niet kan slagen, daar dit artikel op andere gevallen ziet dan die bedoeld in artikel 76;

43 dat het beroep derhalve in zijn derde onderdeel moet worden verworpen;

Ten aanzien van de kosten

44 Overwegende dat ingevolge artikel 69 § 2 van het Reglement voor de procesvoering de in het ongelijk gestelde partij in de kosten moet worden verwezen;

45 dat verzoekster ten dele in het ongelijk is gesteld;

46 dat ingevolge artikel 70 van voornoemd Reglement de kosten, door de instellingen ter zake van beroepen van ambtenaren der Gemeenschappen gemaakt, te haren laste blijven;

47 dat onder deze omstandigheden termen aanwezig zijn te beslissen dat verweerder behalve zijn eigen kosten de helft van de door verzoekster gemaakte kosten zal dragen;

Gezien de processtukken;

Gehoord het rapport van de Rechter-Rapporteur;
Gehoord de pleidooien van partijen;
Gehoord de conclusie van de Advocaat-Generaal;
Gelet op het Statuut van de ambtenaren der Europese Gemeenschappen, met name de artikelen 24, 60, 73, 74, 76, 90 en 91;
Gelet op de Protocollen betreffende het Statuut van het Hof van Justitie;
Gelet op het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie der Europese Gemeenschappen;

HET HOF VAN JUSTITIE (Eerste Kamer),

rechtdoende:

1. **vernietigt het besluit van het Europees Parlement houdende weigering de door verzoekster tussen 15 juni 1970 en 12 december 1970 gemaakte ziektekosten te vergoeden;**

2. **verwerpt het beroep voor het overige;**

3. **verstaat dat verweerder behalve zijn eigen kosten de helft van de door verzoekster gemaakte kosten zal dragen.**

Monaco Donner Mertens de Wilmars

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op vijf april negentienhonderddrieënzeventig.

De Griffier

A. Van Houtte

De President van de Eerste Kamer

R. Monaco

CONCLUSIE VAN DE ADVOCAAT-GENERAAL H. MAYRAS VAN 14 MAART 1973 [1]

Mijnheer de President,
mijne heren Rechters,

I — De feiten

Mevrouw Maria Noé-Dannwerth, die in februari 1963 als hulpfunctionaris in dienst trad bij het Europees Parlement, werd enkele maanden later in vaste dienst aangesteld als secretaresse-stenotypiste in de rang C 3. Zij oefende die functie inderdaad — en, naar het schijnt, tot tevredenheid — gedurende ongeveer drie jaar uit. Zij werd althans op 17 november 1966 naar de rang C 2 bevorderd.

Maar vanaf 1967 onderbrak zij haar werkzaamheden steeds vaker. In feite bleek zij gedurende meer dan 30 maanden niet in staat haar taak normaal te vervullen.

Daarom besloot de secretaris-generaal van het Parlement op 4 augustus 1969 haar geval aan de invaliditeitscommissie voor te leggen teneinde over de gezondheidstoestand van deze ambtenares te worden voorgelicht en een uitspraak te verkrijgen over de vraag of zij al dan niet in staat was haar functie uit te oefenen.

Bedoelde commissie was van oordeel dat, bij gebreke van andere organische aandoeningen, de gewrichtsaandoening waaraan mevrouw Noé bleek te lijden geen grond opleverde om een vervroegde pensionering voor te stellen; op 29 december 1969 bracht zij met algemene stemmen, waaronder die van de door verzoekster aangewezen arts, het advies uit, dat mevrouw Noé niet algeheel invalide was in die zin dat zij haar functie van secretaresse-stenotypiste niet zou kunnen uitoefenen.

Gezien deze conclusie nodigde de Administratie mevrouw Noé bij brief van 26 januari 1970 uit haar werkzaamheden te hervatten. Zij weigerde dit met een be-

1 — Vertaald uit het Frans.